
OPSCHRIFT

Vergadering van 8 februari 2017

Nummer: 2017_MV_00046

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Mieke Bouve: Vlaamse scholen op zoek naar nieuwe leraars.

Raadslid(-leden):

Mieke Bouve - sp.a

Bevoegd:

Elke Decruynaere

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Het was voorspeld en lijkt nu ook realiteit te worden: het onderwijs heeft de komende jaren nood aan nieuwe leraars.

Volgens prognoses zullen er in 2024: 10% méér nodig zijn, of gemiddeld 6.000 leraars per schooljaar. Dat laat zich ook voelen in het aantal vacatures, dat in Vlaanderen in één jaar tijd méér dan verdubbeld is.

Anderzijds is het aantal werkzoekende leraars (mèt diploma en ambitie) in diezelfde periode sterk afgenomen: een daling met 14 %.

Voor een deel is dat misschien te wijten aan dit heikele punt: het is ontzettend moeilijk voor beginnende leraars om vast werk te vinden . Ze hoppen van de ene tijdelijke opdracht naar de andere, wat een constante onzekerheid meebrengt.

Uit analyses van de VDAB blijkt dat er voor sommige vakken een tekort is (Frans - wiskunde - technische vakken) en voor andere vakken een overschot (geschiedenis en lichamelijke opvoeding).

Er zijn trouwens ook grote verschillen tussen de verschillende steden en gemeenten.

Vraag:

1. Hoe is de situatie in Gent, met name in het Stedelijk Onderwijs?
2. Is er een significant "tekort aan leraars", waar te nemen, tussen de diverse onderwijsnetten in onze stad?
3. Kan de schepen duiden of er ook in het Gentse Stedelijk Onderwijs tekorten of overschotten zijn voor bepaalde vakken?
4. Zijn er cijfers beschikbaar over het aantal:
 - vast-benoemde leraars in het Stedelijk Onderwijs ?
 - werkzoekende leraars in het Gentse?

(deze laatste vraag mag ook schriftelijk beantwoord worden)

ANTWOORD**8 februari 2017**

De vraag naar cijfers zal ik schriftelijk beantwoorden. Mijn aanvoelen is dat de situatie in Gent minder schrijnend is dan in andere steden. Ik heb hier een krantenartikel uit De Standaard voor mij met als titel "Leraar op rust springt al 8 jaar bij". Dit gaat over iemand die al op pensioen was en in de loop van het jaar telkens bijsprong als er iemand ziek uitviel. Dit maakt duidelijk dat het fenomeen niet nieuw is. Wat wij nu merken is dat het eigenlijk verschuift, en dat het steeds vroeger op het schooljaar voorkomt. Ik denk wel dat we waakzaam moeten zijn over de toekomst. Als je de prognoses leest van het aantal leerkrachten dat we in de toekomst nodig zullen hebben en je zet daar het aantal jongeren in de lerarenopleiding tegenover, dan is het duidelijk dat we daar echt wel mee bezig moeten zijn.

Maar ik kijk hiervoor vooral naar de Vlaamse Overheid omdat de kat daar gebonden zit. Een groot deel van de oplossing zit in de vraag hoe we de betrekking van leerkracht opnieuw aantrekkelijker maken en hoe we jongeren kunnen motiveren om een positieve keuze voor het onderwijs te maken.

1/ Hoe is de situatie in Gent, met name in het Stedelijk Onderwijs?

We merken in het Stedelijk Onderwijs dezelfde trends op. Ook bij ons zijn de tekorten zowel in het basis (kleuter en lager onderwijs) als voortgezet onderwijs voelbaar.

- Trends binnen het basisonderwijs:

- Voor korte vervangingen merken we dat er geen (kleuter)onderwijzers meer beschikbaar zijn. Het tekort situeert zich zowel in het kleuter als in het lager. In het lager is dit sterker voelbaar, er zijn meer korte vervangingen die oningevuld blijven en het tekort doet zich al iets vroeger in het schooljaar voor

(nl. oktober i.p.v. november).

- Bij vacatures voor langere opdrachten zijn er weinig tot geen kandidaten.
- Trends binnen het secundair onderwijs:
- Voor bepaalde knelpuntvakken vinden we zeer weinig kandidaten. Vanuit het Stedelijk Onderwijs schrijven we ons eigen sollicitantenbestand aan (via Jobline) en plaatsen we bij onvoldoende of geen kandidaten de vacatures op onze eigen Facebook pagina '[Vree wijze jobs in Stedelijk OnderWIJS Gent](#)' en op de VDAB-website. We merken op dat ondanks deze laatste stappen de opkomst vaak beperkt blijft.
 - De reden van de beperkte instroom heeft volgens ons te maken met enerzijds de onaantrekkelijkheid van de opdracht qua duur en/of tewerkstellingsbreuk en anderzijds de krapte op de arbeidsmarkt
 - Zij-instromers met interesse voor het onderwijs durven de stap niet zetten omwille van de tijdelijkheid van de opdracht (naar werkzekerheid toe) en de financiële implicaties gezien ze niet steeds anciënniteit kunnen overdragen.

Vanuit Stedelijk Onderwijs Gent worden er frequent inspanningen geleverd om tegemoet te komen aan deze tekorten.

Er worden verschillende kanalen aangewend om de instroom te vergroten:

- Naast ons online sollicitantenplatform (Jobline), schrijven we ook de VDAB aan en hebben we ook een eigen Facebook profiel aangemaakt 'Vreewijze Jobs in Stedelijk onderwijs Gent'.
 - Voor de technische en praktijkvakken worden andere relevante vakverenigingen aangeschreven. Bijvoorbeeld *Confederatie Bouw – Vlaamse Schrijnwerkers, Syntra, Tuinbouwschool Melle, ...*
 - Er werd de afgelopen zes jaar jaarlijks een 'jobinfodag' georganiseerd om geïnteresseerden kennis te laten maken met het Stedelijk Onderwijs Gent. Tijdens deze dag krijgen de geïnteresseerden ook een vooruitblik op een loopbaan binnen het Onderwijs.
 - Hiernaast wordt er steeds werk gemaakt van een actief rekruteringsbeleid waarbij onder andere samenwerkingsverbanden met de Hoge Scholen en het Volwassenonderwijs centraal staat.
- Naast al deze inspanningen, wordt er momenteel een voorstel in het basisonderwijs uitgewerkt waarbij we willen inzetten op de aantrekkelijkheid van de korte vervangingen. Dit willen we

realiseren aan de hand van een voltijdse tewerkstelling waarbij we gebruik maken van het 'vlinderprincipe' – een soort eigen kleine vervangingspool die werkzekerheid geeft aan

-Daarnaast willen we de tekorten op de arbeidsmarkt compenseren door leerkrachten uit het secundair onderwijs (waarvan er een overaanbod is) in te schakelen in het basisonderwijs voor atelierwerking en/of een uitgewerkt dag-aanbod vanwege hun eigen achtergrond.

3. Kan de schepen duiden of er ook in het Gentse Stedelijk Onderwijs tekorten of overschotten zijn voor bepaalde vakken?

- Het tekort is voornamelijk voelbaar in de vakken:
 - Secundair Onderwijs
 - Talen: Nederlands, Frans, Engels en Duits
 - Wiskunde en wetenschappen
 - Economie
 - PAV
 - Huishoudkunde
 - Verzorging
 - Praktijkgerichte vakken (hout, kapper, elektriciteit, lassen, ...)
 - Restaurant – keuken
 - Godsdienst
 - Lager Onderwijs
 - (kleuter) Onderwijzers
- Er is geen tekort voor:
 - Muzikale opvoeding,
 - Lichamelijke opvoeding,
 - Plastische Opvoeding,
 - Biologie,
 - Geschiedenis, ...

Tot slot som ik het samenvattend nog eens op:

1. De oplossing zal vooral moeten komen uit het Vlaamse loopbaandebat dat momenteel gevoerd wordt.
2. In Gent is er op dit moment geen acuut probleem, maar er zijn wel knelpunten bij de tijdelijke vervangingen.
3. Binnen Stedelijk Onderwijs heb ik vorig schooljaar de vraag gesteld om na te denken over hoe we ons kunnen organiseren om zelf een vervangingspool op te zetten. We moeten zorgen dat we in september een antwoord kunnen geven aan de jonge leerkrachten die zitten te popelen van goesting en barsten van talent. Zij die gaan heus niet thuis in het zetel zitten wachten tot er in oktober, november of december een opdracht vrijkomt. Anders gaan ze in een andere sector werken en dreigen we ze voor het onderwijs kwijt te zijn.

Het goede nieuws is ook dat Hilde Crevits aangekondigd heeft dat ze de vervangingspool voor gans Vlaanderen opnieuw zou willen invoeren. Ik hoop dat dat het zeer snel gebeurt, maar in afwachting gaan we ook kijken welke stappen wij zelf kunnen zetten. Voorlopig kan ik daar nog niet meer over zeggen, maar we houden deze commissie zeker op de hoogte.
